

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 811.133.1'243:37.091.3-057.875](44)(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.13891911>

Стратегії викладання французької мови для спеціальних цілей у рамках екстреної лінгводидактики: основи створення курсів

Іващук Антон Сергійович

доктор філософії у галузі педагогіки, доцент кафедри іноземних мов гуманітарно-соціального спрямування, Національний університет «Львівська політехніка», 79013, Львів, вул. С. Бандери, 55, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-7800-5296>

Кузик Наталя Юрївна

викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства, Львівський національний університет безпеки життєдіяльності, 79007, Львів, вул. Клепарівська, 35, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-8572-4822>

Прийнято: 12.09.2024 | Опубліковано: 29.09.2024

***Анотація.** Метою цього дослідження є визначення ключових етапів розробки курсів французької мови за професійним спрямуванням (Français sur Objectifs Spécifiques – FOS) для представників різноманітних професій, які інтегруються у франкомовне середовище. Дослідження зосереджується на тому, як саме FOS може сприяти розвитку професійної компетентності студентів та забезпечити ефективну інтеграцію переміщених осіб у професійні*

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

сфери Франції. Особлива увага приділяється концептуальним засадам FOS, таким як аналіз професійних потреб, розробка навчальних матеріалів та створення дидактичних рішень для викладання мови в умовах невідкладної необхідності. Методи дослідження включали огляд сучасних публікацій та наукових праць у сфері викладання іноземних мов за професійним спрямуванням, аналіз існуючих курсів FOS та їх адаптація для навчання в умовах невідкладної потреби. Крім того, було проведено аналіз потреб студентів, що дозволило виявити основні лінгвістичні та комунікативні компетенції, які необхідно формувати під час вивчення мови для професійного використання. Використовувалася також методика систематичного підходу до створення програм навчання, що охоплює процес від початкового аналізу до етапу оцінювання результатів. Результати дослідження показали, що курси FOS повинні базуватися на чіткому аналізі професійних ситуацій, у яких студенти використовуватимуть мову, і мають включати елементи міжкультурної комунікації для забезпечення ефективної інтеграції у франкомовне середовище. Сформульовано низку методичних рекомендацій для викладачів щодо розробки навчальних матеріалів, що відповідають професійним потребам учнів. Також було виявлено, що інтеграція практичних завдань, які моделюють реальні професійні ситуації, є важливим елементом успішного викладання FOS. Висновки дослідження підкреслюють важливість узгодження теоретичних і практичних аспектів FOS. Запропоновані дидактичні рішення можуть допомогти представникам різноманітних професій швидше адаптуватися до мовного та культурного середовища Франції. Водночас було виявлено, що існує потреба в подальшому вивченні специфічних вимог до викладання FOS для різних професій та розробці інтерактивних інструментів, які сприятимуть покращенню якості навчального процесу.

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Ключові слова: FOS, французька мова за професійним спрямуванням, інтеграція, професійні потреби, лінгвістична компетентність, міжкультурна комунікація, навчальні матеріали.

**Strategies for teaching French for specific purposes in emergency
didactics: fundamentals of developing courses**

Ivashchuk Anton

doctor of philosophy in the field of pedagogy, associate professor of the department of foreign languages for humanities, Lviv Polytechnic National University, 79013, Lviv, str. S. Bandery, 55, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-7800-5296>

Kuzyk Natalia

teacher of the Department of Foreign Languages and Translation Studies, Lviv National University of Life Safety, 79007, Lviv, St. Kleparivska, 35, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-8572-4822>

Abstract. *The purpose of this study is to determine the key stages of the development of professional French language courses (Français sur Objectifs Spécifiques – FOS) for representatives of various professions who are integrated into a French-speaking environment. The study focuses on how exactly FOS can contribute to the development of students' professional competence and ensure the effective integration of displaced persons into the professional spheres of France. Special attention is paid to the conceptual foundations of FOS, such as the analysis of professional needs, the development of educational materials and the creation of didactic solutions for language teaching in conditions of urgent need. Research methods included a review of modern publications and scientific works in the field of*

teaching foreign languages in a professional direction, analysis of existing FOS courses and their adaptation for teaching in conditions of urgent need. In addition, an analysis of students' needs was carried out, which made it possible to identify the main linguistic and communicative competences that must be formed during language learning for professional use. A method of a systematic approach to the creation of training programs was also used, covering the process from the initial analysis to the stage of evaluating the results. The results of the study showed that FOS courses should be based on a clear analysis of the professional situations in which students will use the language and should include elements of intercultural communication to ensure effective integration into the French-speaking environment. A number of methodological recommendations for teachers regarding the development of educational materials that meet the professional needs of students have been formulated. It has also been found that the integration of practical tasks that simulate real professional situations is an important element of successful FOS teaching. The findings of the study emphasize the importance of aligning the theoretical and practical aspects of FOS. The proposed didactic solutions can help representatives of various professions to adapt more quickly to the linguistic and cultural environment of France. At the same time, it was found that there is a need for further study of the specific requirements for teaching FOS for different professions and the development of interactive tools that will contribute to improving the quality of the educational process.

Keywords: FOS, professional French, integration, professional needs, linguistic competence, intercultural communication, educational materials.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах воєнного стану в Україні виникає необхідність адаптації освітніх стратегій до нових реалій, що вимагають

швидкої підготовки фахівців у галузі безпеки та охорони здоров'я. Особливу увагу слід приділити професіям, які відіграють ключову роль у захисті населення та реагуванні на надзвичайні ситуації, зокрема, військовим та медичному персоналу. Ці спеціалісти щодня стикаються з високими ризиками та потребують не лише фахової підготовки, але й швидкого опанування іноземної мови для професійних цілей, зокрема французької, яка є важливою в міжнародних гуманітарних і миротворчих місіях.

Тема викладання французької мови для спеціальних цілей (FOS) в умовах екстреної дидактики є надзвичайно актуальною для України. По-перше, французька мова є однією з основних мов комунікації в міжнародних організаціях, таких як ООН та Червоний Хрест, які надають гуманітарну допомогу Україні під час війни. По-друге, підготовка фахівців з безпеки та охорони здоров'я, здатних ефективно спілкуватися французькою мовою, є важливим елементом міжнародної координації та підтримки.

У цій статті ми розглянемо ключові етапи розробки курсу французької мови для професійних цілей. Ми акцентуємо увагу на необхідності детального аналізу потреб цільової аудиторії, визначенні специфічних мовних та культурних компетентностей, які є критично важливими для успішної комунікації в професійному середовищі. Окрім того, ми розглянемо стратегії створення навчальних матеріалів та вправ, що відповідають цим вимогам, а також методи оцінювання навчальних досягнень. Метою нашої статті є запропонувати чіткі рекомендації для викладачів, які прагнуть розробити ефективні курси FOS, адаптовані до потреб студентів у різних професійних сферах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття «нагальності» постійно присутнє, коли йдеться про питання мовної підготовки мігрантів, як з

боку інституцій та їхніх представників, так і з боку тих, кого це стосується безпосередньо – самих учнів.

Серед перших досліджень у галузі FOS можна згадати роботу «Français fondamental pour les techniciens», створену у 1959 році Центром досліджень та вивчення поширення французької мови (CREDIF). Ця робота мала на меті розвивати мовні компетенції техніків для кращого розуміння та комунікації в їхній професійній сфері, використовуючи спеціалізовану лексику та граматичні структури. У 1971 році Андре Фаль опублікував «VGOS» – загальний науковий словник, який містив наукову лексику, доступну широкому загалу [15]. Цей словник полегшував розуміння наукових концепцій, чітко визначаючи ключові терміни.

На інституційному рівні сильний вплив «нагальності» привів до того, що Беакко (2012) [7] запропонував поняття «дидактики екстреної ситуації», яке він, щоправда, не визначає конкретно, але розміщує у контексті інтеграції дітей та підлітків у шкільне середовище. Численні дослідження намагаються тематизувати, яким чином «нагальність» присутня у сприйнятті студентами свого процесу оволодіння мовою.

У таких контекстах мовна підготовка до мови країни перебування швидко стає так само важливою, як і право на житло, доступ до медичних послуг, продовольча допомога, дозвіл на професійну діяльність чи освіта для неповнолітніх дітей. Проте, як зазначає Беакко, дидактика екстреної ситуації ще залишається недостатньо концептуалізованою [7].

Зазначимо, що українці вже опинилися в контексті «нагальності», поглибленому пандемією та війною. Наталі Гетліфф і Марі-Алін Ардіссон (2022) [11] нещодавно наголосили на необхідності розробки «дидактики катастроф» для французької мови як іноземної чи другої. Вони підкреслюють, що різні «катастрофи» призводили до масового переміщення населення в другій половині

XX століття (розподіл Європи, війни в Південно-Східній Азії тощо), і ці переміщення прискорилися у XXI столітті [8], викликані спочатку економічними, соціальними та політичними причинами, але тепер, як ніколи раніше, – кризами, пов'язаними зі здоров'ям, безпекою та війною.

В Україні ця тема ще недостатньо вивчена, проте вже з'являються окремі дослідження. Реальність викладання FOS в Україні характеризується високим інтересом з боку викладачів французької мови, які активно шукають ефективні методи для розробки курсів FOS. Серед них можна виділити Тетяну Качановську, Лесю Бондар, Ларису Дімову, Руслану Кульбанську, Олену Писаревську та Олександра Нефьодова. Наприклад, Леся Бондар у 2011 році опублікувала методичні рекомендації щодо навчання професійного аргументативного монологу студентів технічних спеціальностей французькою мовою. Лариса Дімова досліджувала викладання французької мови у сфері туризму, а Руслана Кульбанська вивчала зміст курсу FOS у своєму науковому доробку 2018 року.

Все частіше викладачі не лише іноземних мов звертаються до проблеми дидактики екстреної ситуації (навчання в екстремальних умовах). Міністерство освіти і науки України та Інститут модернізації змісту освіти представили методичні рекомендації щодо організації навчання іноземних мов в умовах надзвичайних ситуацій [2, 3]. У цьому документі подано рекомендації для викладачів іноземних мов щодо організації навчального процесу в таких умовах, включно з порадами щодо вибору методів і навчальних матеріалів, а також проведення уроків.

Таким чином, наявні дослідження та публікації підтверджують, що, попри певні спроби окреслити основні напрями дидактики в екстрених умовах, ця тема залишається недостатньо розробленою як у глобальному, так і в українському контексті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний прогрес у розвитку методики викладання французької мови за професійним спрямуванням, ряд аспектів залишається недостатньо дослідженим. Одним із таких аспектів є адаптація існуючих дидактичних підходів до специфіки навчання різних професійних груп, зокрема у ситуаціях екстреного чи вимушеного навчання, як-от для переміщених осіб. У зв'язку зі зростанням кількості переселенців з України, зокрема до Франції, необхідно глибше досліджувати, як лінгвістичні та культурні потреби цих груп можуть бути ефективніше враховані в рамках FOS.

Крім того, досі не вистачає практичних досліджень, що демонструють взаємозв'язок між теоретичними концепціями FOS і їхнім практичним застосуванням у реальних умовах професійної діяльності. Необхідно продовжити роботу над створенням нових методик та матеріалів, які будуть враховувати не лише професійні потреби, але й культурний контекст і психологічні виклики, з якими стикаються учасники навчального процесу в умовах вимушеної міграції.

У цьому контексті, потенційний внесок нашого дослідження полягає у розробці конкретних методичних рекомендацій, які можуть стати основою для подальших досліджень у сфері FOS, спрямованих на допомогу переміщеним особам. Ми пропонуємо комплексний підхід, який поєднує теоретичні основи FOS із практичними інструментами для інтеграції українських переселенців у нове професійне середовище, що сприятиме їхній швидшій соціальній та професійній адаптації.

Формулювання цілей статті. У цьому науковому дослідженні ми плануємо зосередитися на таких завданнях:

- О окреслити розвиток французької мови для спеціальних цілей (FOS) та дидактики екстреної ситуації, а також проаналізувати їх сучасний

- стан у дидактиці мов, включно з появою поняття дидактики екстреної ситуації;
- О представити інструменти, що будуть корисні як для студентів, так і для викладачів FOS, а також для носіїв мови;
 - О запропонувати набір педагогічних інструментів та ресурсів, розроблених для підвищення ефективності викладання та вивчення FOS;
 - О окреслити зв'язок між теорією та практикою, минулим і теперішнім, з кінцевою метою надати конкретні та ефективні рішення для українців у Франції. Через цей підхід ми сподіваємося сприяти академічному діалогу щодо FOS, водночас пропонуючи реальні рішення для покращення інтеграції та підтримки самостійності переміщених осіб.

Наша мета – оцінити здатність студентів-початківців використовувати базові мовні інструменти, набуті на рівнях A1 та A2+, у конкретних професійних контекстах, які характеризуються нагальністю та активними діями, вимагають чіткої, лаконічної та ефективної комунікації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. Насамперед нагадаємо, що французька мова для спеціальних цілей (далі – FOS) виникла у 1970-х роках як відповідь на потребу адаптації викладання французької для дорослих чи студентів, які мають специфічні мовні потреби для навчання або професійної діяльності [15]. FOS ґрунтується на функціональному підході до навчання/вивчення, де головна мета – надати учням мовні навички, необхідні для комунікаційних ситуацій у професійній чи академічній сфері. Підхід FOS суттєво відрізняється від традиційного навчання, яке існує в початковій або середній освіті, адже передбачає чітко окреслені навчальні цілі та інтенсивний характер навчання

(багато годин за кілька місяців). Першим кроком є аналіз потреб, тобто визначення комунікаційних ситуацій і дискурсів, що в них використовуються. Цей аналіз є базою для розробки змісту навчання. Саме це описано у ключовій праці для FOS авторів Шанталь Парпетт та Жана-Марка Манжіанте «Французька для спеціальних цілей: від аналізу потреб до розробки курсу» (2004) [14].

Розвиток FOS в Україні демонструє значний прогрес. У вищій освіті поширені терміни «французька для професійної орієнтації» та «французька для академічних і спеціальних цілей», що позначають дві основні гілки FOS. Наприклад, у 1998 році було створено програму FOS для українських аграріїв, яка мала на меті підготувати учасників до шестимісячного стажування на французьких сільськогосподарських підприємствах.

Переходячи до практичної частини дослідження, варто зупинитися на підході FOS, запропонованому Манжіанте та Парпетт [14] у 2004 та 2023 роках, які виділяють п'ять ключових етапів:

1. Аналіз запиту на навчання.
2. Аналіз потреб.
3. Збір даних.
4. Аналіз даних (комунікаційні ситуації, мовні активності, типи дискурсів, мовний зміст).
5. Розробка програми та навчальних заходів.

Для створення програми курсу FOS (французька для спеціальних цілей), ключовими етапами є аналіз запиту на навчання, аналіз потреб учнів, збір та аналіз даних, а також розробка навчальних програм та заходів. Нижче наводимо детальний план для розробки подібної програми:

1. Запит на навчання

Замовник: Це може бути навчальна установа, державна чи приватна організація, яка ініціює навчання FOS для певної професійної групи.

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Тривалість/частота: Інтенсивні курси протягом кількох місяців із регулярними заняттями.

Місце проведення: Навчальні заклади, онлайн-курси або спеціалізовані навчальні центри.

Вимоги: Наприклад, навчання з метою здобуття навичок професійного спілкування французькою.

Мотивація: Поліпшення професійної комунікації для ефективної роботи в багатомовному середовищі, інтеграція у франкомовні робочі команди.

Цільова аудиторія: Студенти або фахівці, що працюють у конкретних галузях (медицина, військова справа, пожежна безпека тощо), із певним рівнем володіння французькою мовою (A1 або A2), які потребують швидкого оволодіння професійною мовою. Контекст може включати різні географічні регіони та культурні середовища.

Викладачі: Спеціалісти з FOS із досвідом роботи у відповідній галузі.

Зміст курсу: Специфічні завдання з навчання, що включають тестування та оцінювання на всіх етапах навчання.

Фінансування: Оцінка вартості курсу та бюджет.

2. Аналіз потреб

Визначення потреб: Потреби учнів поділяються на дві категорії: суб'єктивні (ті, що висловлені учнями) та об'єктивні (ті, що визначаються викладачем під час аналізу). Вони стосуються як мовних, так і культурних навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків у специфічному середовищі.

Аналіз: Слід проаналізувати три аспекти:

- Комунікативні ситуації: Які саме ситуації виникають у процесі професійної діяльності?

- Мовні навички: Які лінгвістичні, прагматичні та соціолінгвістичні знання необхідні для цих ситуацій?

- Міжкультурні компетентності: Які культурні розбіжності можуть виникати під час спілкування, і як вони впливають на процес комунікації?

3. Збір даних

Підготовка: Підготувати матеріали для збору інформації про реальні потреби студентів і специфіку їхньої професійної діяльності.

Джерела інформації: Особистий досвід викладачів, консультації з професіоналами, інтерв'ю зі студентами та замовниками, дослідження, а також спеціалізована література та онлайн-ресурси.

Методи збору: Анкети, інтерв'ю, аналіз робочої документації.

4. Аналіз даних

Комунікативні ситуації: Опис професійних ситуацій, у яких учні будуть використовувати французьку мову.

Мовні активності: Мовні дії, які необхідно опанувати (наприклад, консультувати пацієнта або спілкуватися з колегами під час надзвичайних ситуацій).

Жанри дискурсу: Визначити специфічні жанри професійного спілкування (доповіді, звіти, інструктажі).

Лінгвістичний зміст: Мовні структури, словник і граматики, необхідні для кожного жанру.

5. Розробка програми та заходів

Концепція програми: Створення синоптичних таблиць із ключовими комунікативними ситуаціями, мовними навичками та міжкультурними аспектами.

Навчальні заходи: Розробка інтерактивних завдань, що моделюють реальні професійні ситуації.

Дидактизація автентичних матеріалів: Використання реальних документів із професійного середовища для розвитку практичних мовних навичок.

Оцінювання: Впровадження системи постійного оцінювання для відстеження прогресу та корекції навчального процесу.

Цей план дозволить чітко організувати навчання FOS, враховуючи специфічні потреби різноманітних професійних груп.

У процесі розробки та проведення курсів FOS для викладачів та студентів надзвичайно важливо використовувати ефективні інструменти, які сприятимуть оптимізації навчального процесу. Для викладачів корисними будуть такі інструменти:

- О *мовні корпуси та бази даних:* використання спеціалізованих мовних ресурсів (таких як корпуси професійної лексики або бази даних автентичних документів) дозволяє створювати автентичні матеріали, що максимально наближені до реальних умов професійної комунікації;
- О *цифрові платформи та онлайн-ресурси:* платформи для інтерактивного навчання (наприклад, Moodle або Google Classroom) дозволяють ефективно організовувати навчальний процес, надавати завдання, контролювати прогрес студентів та використовувати інтерактивні навчальні матеріали, такі як відео, симуляції та онлайн-тести;
- О *візуальні та аудіоматеріали:* створення мультимедійних ресурсів (відеоінтерв'ю, записи реальних діалогів, професійні інструкції) допомагає студентам покращити розуміння специфічної

термінології та культурних особливостей мовної взаємодії у професійному середовищі.

Практичне застосування FOS передбачає активне використання методик, які не лише відповідають професійним стандартам, а й допомагають швидко та ефективно інтегрувати студентів у нове мовне та культурне середовище. Курси, орієнтовані на такі потреби повинні забезпечити учасників не лише мовними навичками, а й здатністю діяти в стресових ситуаціях, коли необхідно негайно приймати рішення. Завдяки таким курсам студенти здобувають необхідні інструменти для того, щоб впевнено користуватися мовою на робочому місці.

Поєднання минулого досвіду в розробці FOS з новими викликами сьогодення дозволяє створювати програми, які відповідають сучасним потребам переміщених осіб з України. Курси FOS для українців у Франції повинні враховувати особливості їхнього минулого, що включає знання інших мов та культур, а також адаптуватися до нових реалій їхнього життя у Франції. Це дозволить забезпечити більш ефективний процес інтеграції.

Кінцева мета полягає в тому, щоб надати конкретні та дієві рішення для переміщених осіб, що допоможуть їм не лише адаптуватися до нових умов, а й стати самостійними та впевненими учасниками нового суспільства. За допомогою ефективних методик FOS українці можуть знайти своє місце у професійній сфері Франції та франкомовних країн, отримати доступ до нових можливостей та зробити важливий крок до повної інтеграції. Ми сподіваємося, що через цей підхід ми не лише сприятимемо академічному діалогу щодо FOS, а й запропонуємо реальні рішення, які допоможуть переміщеним особам відчувати себе впевненішими у новому соціальному та професійному середовищі.

Висновки. У цьому дослідженні було проаналізовано підходи до розробки курсів французької мови за професійним спрямуванням (FOS) та впровадження навчальних програм у контексті нових викликів, пов'язаних з інтеграцією

українців у Франції. Результати дослідження показали, що курс FOS повинен базуватися на детальному аналізі професійних потреб студентів, враховувати культурні відмінності та забезпечувати ефективне поєднання теорії з практикою. Такі курси здатні сприяти швидкій адаптації переміщених осіб до нового мовного середовища та професійної діяльності.

Досягнуто поставлених завдань щодо визначення основних етапів розробки FOS та створення методичних рекомендацій для навчання представників різних професій. Дослідження продемонструвало важливість практичних занять, що імітують реальні професійні ситуації, а також підкреслило необхідність спеціалізованих матеріалів для забезпечення ефективного навчання.

Проте, подальші дослідження повинні зосередитися на розширенні аналізу потреб інших професійних напрямків та вдосконаленні методик оцінювання результатів навчання FOS. Необхідно також продовжити роботу над створенням інтерактивних навчальних матеріалів, які будуть адаптовані до сучасних викликів і допоможуть студентам краще інтегруватися в нові умови.

Список використаних джерел

1. Кукушкін В. В., Дацьо О. Г. Мотиваційні особливості навчання французької мови. *Nova filologiâ*. 2023. № 89. С. 149–154. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2023-89-21> (дата звернення: 27.08.2024).
2. Освіта в умовах війни: виклики та перспективи для України. *Інститут аналітики та адвокації*. URL: <https://iaa.org.ua/articles/education-in-times-of-war-challenges-and-prospects-for-ukraine/> (дата звернення: 27.08.2024).
3. Освіта.ua. Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах

воєнного стану в Україні. *Освіта.UA*.

URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/89142/ (дата звернення: 27.08.2024).

4. Скіба Н. Я. Поняття "іноземна мова за професійним спрямуванням", його сутність і структура. *Імідж сучасного педагога*. 2017. № 2 (171). С. 48–52.
5. Фогел Д. Типологія проектних методик за способом презентації результатів виконаної роботи з навчальної дисципліни «іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)». *Humanities science current issues*. 2020. Т. 5, № 27. С. 43–47. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.5/27.204223> (дата звернення: 29.08.2024).
6. Яковенко-Глушенкова Є. Особливості предметного аспекту змісту навчання професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності майбутніх учителів французької мови. *Молодь і ринок*. 2014. № 7 (114), лип. С. 32–36.
7. Beacco J.-C. Inclusion et réussite scolaire : pour une didactique de l'urgence. *Le français comme langue de scolarisation*. 2012. P. 52–54.
8. Cours et activités d'initiation au français sur objectif spécifique (FOS) | Universités de Francophonie. *Universités de Francophonie | Apprendre de tous, savoir ensemble*. URL: <https://www.francophonie.com/formation/cours-et-activites-dinitiation-au-francais-sur-objectif-specifique-fos/> (date of access: 29.08.2024).
9. Gardou C. La société inclusive, parlons-en !. Érés, 2012. 176 p.
10. Gardou C. Mettre en œuvre l'inclusion scolaire, les voies de la mutation. *Reliance*. 2006. No. 4. P. 91–98.
11. Gettliffe N., Ardisson M.-A. Didactique de la catastrophe en formation FLES. *Didactique de la catastrophe en formation FLES*. 2022. P. 3–7.

12. Le FOS, français sur objectifs spécifiques | Agito. *Agito*.
URL: <https://agi.to/enseigner/carnets-pedagogiques/fos-francais-sur-objectifs-specifiques/> (date of access: 29.08.2024).
13. Le français sur objectif spécifique (FOS) : objectifs, approches et... *Calenda - Le calendrier des lettres et sciences humaines et sociales*.
URL: <https://calenda.org/1167404> (date of access: 29.08.2024).
14. Mangiante J.-M., Parpette C. Le français sur objectif spécifique. Hachette Français Langue Etrangère, 2004. 144 p.
15. Phalène A., Beis L., Gougenheim G. Vocabulaire général d'orientation scientifique (V.G.O.S.) : part du lexique commun dans l'expression scientifique. Didier, 1971. 128 p.